

Brusel 25. února 2016
(OR. en)

6147/16

SOC 63
EMPL 38
ECOFIN 102
EDUC 25

POZNÁMKA

Odesílatel:	Předsednictví
Příjemce:	Výbor stálých zástupců / Rada
Předmět:	Evropský semestr 2016: příspěvek k zasedání Evropské rady (Brusel 17. a 18. března 2016)

Delegace naleznou v příloze poznámku předsednictví pro řízení rozpravy k výše uvedenému předmětu s ohledem na zasedání Rady pro zaměstnanost, sociální politiku, zdraví a ochranu spotřebitele konající se 7. března 2016.

Poznámka předsednictví pro řízení rozpravy

Zasedání Rady pro zaměstnanost, sociální politiku, zdraví a ochranu spotřebitele, 7. března

Úvod

Od zahájení evropského semestru v roce 2011 se uskutečnily pravidelné úpravy z hlediska postupu, podstaty a zúčastněných subjektů. Důraz, který se v rámci evropského semestru v rostoucí míře klade na trh práce a sociální cíle, je zohledněn v každoročních doporučeních pro jednotlivé země. Došlo také k posílení monitorování a mnohostranného dohledu, včetně vzájemného hodnocení. Tento vývoj je založen na širokém společném chápání nutnosti lepší vyváženosti mezi ekonomicko-finančními a sociálními cíli.

Pokud jde o Radu pro zaměstnanost, sociální politiku, zdraví a ochranu spotřebitele, provádění doporučení pro jednotlivé země v oblasti zaměstnanosti a sociální politiky je pravidelně monitorováno Výborem pro zaměstnanost a Výborem pro sociální ochranu.

Kromě tohoto „technického aspektu“ existuje rovněž „politická realita“, s ohledem na kterou má zásadní význam silněji se zaměřit na účinné provádění příslušných doporučení pro jednotlivé země. Tento další rozměr je velmi důležitý, protože politická odpovědnost je nezbytným předpokladem pro úspěšné řešení nedostatků uvedených v doporučeních pro jednotlivé země. Současně jde o rozměr, který je jen zřídka otevřeně diskutován přímo zúčastněnými stranami.

Měl by být posílen pozitivní vzájemný tlak na politické úrovni, zejména sdílením osvědčených postupů a vytvořením prostoru pro upřímnou a otevřenou diskusi. Vzhledem k vysokému podílu oblastí politik v rámci každoročního balíčku doporučení pro jednotlivé země spadajících do pravomoci Rady pro zaměstnanost, sociální politiku, zdraví a ochranu spotřebitele by se Rada v uvedeném složení měla stát v tomto směru aktivnější a cílenější. Cílem této politické rozpravy je napomoci dosažení tohoto cíle.

Hlavní relevantní politické otázky lze nalézt v příspěvku Výboru pro zaměstnanost (*viz dokument 6151/16 + ADD1*), který zohledňuje výsledky mnohostranného tematického přezkumu **segmentace trhu práce a smluvních ujednání**, který tento výbor v nedávné době provedl. V příspěvku se zejména zdůrazňuje, že nutnost, aby politiky v oblasti trhu práce vyvažovaly flexibilitu a jistotu, není novinkou a že zkušenosti z provádění reformy v posledních desetiletích nejsou vždy pozitivní, jelikož některé reformy byly velmi úspěšné, avšak jiné vedly k nežádoucím dopadům, jimiž je nutné se zabývat.

Segmentace trhu práce se stala pro tvůrce politik problémem. Rada doporučila několika členským státům, aby segmentaci trhu práce řešily reformami právních předpisů na ochranu zaměstnanosti. V reakci na tuto výzvu zavedla v nedávných letech celá řada členských států dalekosáhlé a komplexní reformy a další členské státy se v současnosti připravují na to, aby učinily totéž.

V poslední době byla věnována zvýšená pozornost příležitostem vyplývajícím z flexibilnějších podmínek na trhu práce, a zároveň byly uznány výzvy vznikající v souvislosti s novými formami zaměstnání (osoby samostatně výdělečně činné, příležitostná práce, práce na zavolání (tzv. „on-call jobs“) atd.). Hlavní obavou je, že za těmito nekonvenčními pracovními ujednáními by se spíše než skutečné příležitosti k využití pružnějších a méně nákladných výrobních technologií mohla skrývat tradiční nejistá a špatně placená místa. V důsledku vzniku těchto nových forem zaměstnání se diskuse postupně přesouvá z dvouúrovňových pracovních trhů na segmentované trhy práce. Nízká mobilita a jen málo přechodů mezi oběma trhy práce ukazují, že segmentace trhu práce je strukturální povahy.

Důležitým obecným bodem hlavních závěrů z činnosti Výboru pro zaměstnanost v oblasti vícestranného dohledu je, že členské státy se dostávají do celé řady rozmanitých situací. Přezkum Výboru pro zaměstnanost ukázal, že při řešení výzev uvedených v doporučeních pro jednotlivé země bylo dosaženo významného pokroku. V řadě případů je politický a legislativní proces (často velmi citlivý a vyžadující podporu mnoha zainteresovaných stran, nejen sociálních partnerů) téměř nebo zcela dokončen. Současnou výzvou je úspěšné provedení těchto opatření a následně dostatečně solidní monitorování a hodnocení umožňující jejich doladění.

Je však třeba uznat, že provádění potrvá určitou dobu a výsledky nelze očekávat ihned. Kromě toho namísto soustředění se na konkrétní detaily politických opatření by se pozornost měla věnovat spíše posouzení toho, zda je dosaženo přiměřené celkové rovnováhy mezi všemi vzájemně působícími faktory, které určují, zda trhy práce fungují, protože toho lze dosáhnout různými způsoby.

Hodnocení Výboru pro zaměstnanost rovněž poukázalo na řadu konkrétních politických směrů. Týkají se mimo jiné významu soudního vymáhání legislativy v zájmu boje proti zneužívání systému a nejrůznějšímu podvodnému jednání, využívání a účinnosti fiskálních pobídek, zvyšování počtu osob samostatně výdělečně činných a jejich dopadu na systémy sociální ochrany, jakož i postupů hodnocení a monitorování.

Na tomto základě se ministři vyzývají, aby se zabývali těmito otázkami:

- Strukturální reformy často vedou k redistribuci společně sdíleného bohatství: někdo na tom získá, zatímco jiní na tom ztratí. Jak je možné nejlépe zajistit „inkluzivní“ strukturální reformy? Jak je možné vyřešit politicky nepříznivý rozpor mezi krátkodobými negativními dopady reforem a mezi volebními cykly?
- Byla doporučení pro jednotlivé země samotná motivující a přiměřená z hlediska provádění? Byla by odpovědnost jednotlivých členských států posílena tím, že by jim bylo dáno více prostoru pro stanovení vlastního preferovaného politického směru, nebo by měla být doporučení pro jednotlivé země spíše konkrétnější, aby nedocházelo k novým výkladům výhodným pro příslušné členské státy (a tím vytvořit tlak na nutné, i když nepopulární, reformy)?
- Co byste poradili ohledně provádění doporučení pro jednotlivé země? Jaké faktory přispěly k úspěšnému provádění doporučení pro jednotlivé země ve vaší zemi a jaké překážky jste museli překonat? Pokud jste doporučení plně provedli, vedlo to k očekávaným pozitivním výsledkům? Pokud ne, bylo tomu tak kvůli zpoždění při dosahování výsledků?

Organizace jednání

Ministři se vyzývají, aby se ve svých vystoupeních zaměřili na provádění. Měli by přitom vycházet z výše uvedených aspektů a další příspěvek by se měl soustředit na politické výzvy, problematické oblasti a úspěchy, které jsou výsledkem segmentace trhu práce a smluvních ujednání. Vzhledem k tomu, že ne všechny členské státy obdržely doporučení pro jednotlivé země k projednávaným otázkám, mohou ministři reagovat rovněž na provádění těchto doporučení obecně (viz výše).

Co se týče pořadí jednotlivých vystoupení, po úvodním slovu předsedajícího přednesou své příspěvky k rozpravě zástupce Komise a předsedové Výboru pro zaměstnanost a Výboru pro sociální ochranu.

Tři členské státy (FR, IT, PL) poté vystoupí s příspěvky o svém nedávném reformním úsilí v této oblasti se zaměřením na politické výzvy, se kterými se tyto státy setkaly, jako jsou otázky týkající se mimo jiné toho, jak se vypořádat s různými zúčastněnými stranami, s rozcházejícími se a specifickými zájmy, jakož i s dalšími politickými aspekty.

Po projednání těchto situací specifických pro jednotlivé země budou mít všechny členské státy příležitost reagovat na jednotlivé prezentace nebo na otázky k diskusi uvedené v závěru této poznámky pro řízení rozpravy, pokud si to budou přát. Ministři se mohou rovněž vyjádřit k samotné „podstatě“ doporučení pro jednotlivé země nebo vyjádřit své vlastní zkušenosti s jejich prováděním.

Ministři se mohou zejména vyslovit ke strategiím pro řešení otázky „vítězů a poražených“ v oblasti strukturálních reforem spolu s případnými přechodnými opatřeními a s tím, jak zajistit odpovídající zapojení sociálních partnerů. Ministři se mohou dále dotknout problémů spojených s informováním o strukturálních reformách a s jejich prováděním, zejména pokud jejich krátkodobé účinky nepodporují růst.

Ministři se vyzývají, aby se otevřeně a konstruktivně zapojili do sdílení svých zkušeností. To umožní dynamickou diskusi se vzájemně prospěšným sdílením konkrétních výsledků.

Předsednictví předloží na zasedání Evropské rady (17. a 18. března) souhrnnou zprávu o výsledku tohoto a dalších jednání souvisejících s evropským semestrem.